

UDK: 343.54/.55(497.11)

UDK: 347.61/.64:343.851](497.11)

*Јелена Њагуловић, студент докторских академских студија права
Правни факултет Универзитета у Нишу
стипендиста Министарства просвете и науке РС*

НАСИЉЕ У ПОРОДИЦИ - ТРИ СЕГМЕНТА ПРАВНЕ ЗАШТИТЕ У ДОМАЋЕМ ЗАКОНОДАВСТВУ¹

***Апстракт:** У раду је дат приказ три сегмента правне заштите од насиља у породици у домаћем законодавству са посебним освртом на породичноправну и кривичноправну заштиту, које представљају два основна облика правне заштите од овог вида недозвољеног понашања. Поред дефинисања основних појмова и разматрања санкција предвиђених Породичним законом и Кривичним закоником, посвећена је пажња и функционисању предвиђених правних механизма у пракси.*

***Кључне речи:** насиље у породици, породичноправна заштита, кривичноправна заштита, управноправна заштита, Породични закон, Кривични законик, кривично дело, казне, мере заштите.*

Уводна разматрања

Насиље у породици један је од феномена који се јавља свуда у свету, у свим културама, независно од економског статуса и друштвеног слоја породице. Иако датира из давнина, њему се посвећује нарочита пажња тек 70-их година XX века, са појавом феминистичких покрета који се залажу за права жена, када долази до подизања вела са овог вешто скриваног друштвеног проблема. Статистика показује да се као насилници најчешће појављују мушкарци, док су жртве насиља најчешће жене и деца, а велики број ових случајева имао је трагичне последице што је довело до неопходности укључивања државе и медија у решавање овог комплексног проблема. Колико је ситуација алармантна показују подаци Виктимолошког друштва Србије, према којима је свака четврта жена на Балкану жртва породичног насиља.

¹ Чланак је резултат рада на пројекту Правног факултета Универзитета у Нишу, „Заштита људских и мањинских права у европском правном простору“, који финансира Министарство за науку и технолошки развој, бр. уговора 179046.

Како се насиље у породици мора посматрати са различитих аспеката, социолошког, психолошког, медицинског и правног, било је потребно укључити различите стручњаке и обезбедити адекватну правну заштиту. Међутим, добру законску регулативу друштвена стварност свакодневно демантује, те је број пријављених случајева из године у годину све већи, али ни он не осликава право стање ствари с обзиром да многа насилничка понашања никада не пређу породични праг.

Неки од разлога који доводе до породичног насиља су економска криза праћена кризом друштвених и културних вредности, пораст незапослености, ратови, велики број избеглица у нашој земљи, алкохолизам али и психолошки фактори као што су агресивност, поремећај понашања, асоцијалност личности, емоционална нестабилност и сл. Са друге стране, жртве породичног насиља најчешће ћуте због стида, од страха од осуде друштва или економске несамосталности, а насилници су врло често угледни људи, те околина не може да примети проблем.

Насиље у породици доводи до разарања породице, или је чини трајно дисфункционалном, а има за последицу и физичко или психичко угрожавање здравља лица која директно или индиректно трпе насиље. Реч је о понашању које је суротно општеприхваћеним стандардима морала и људског достојанства, понашању које се никако не сме третирати као приватни проблем, већ се са њим мора суочити читава цивилизована јавност и све демократске државе које се заснивају на владавини права.

Захваљујући залагању за права жртава насиља у породици и лобирању за увођење ефикасних механизма заштите, полако је сазревало схватање да је насиље у породици криминалитет и да његова друштвена опасност није мања с обзиром да се врши „у оквиру породице“, те да насиље у породици није приватна ствар чланова породице, већ друштвени проблем и социјална патологија са дубоким коренима у патријархалној структури друштва.²

Због сложености наведеног проблема и хитности његовог решавања, домаће законодавство пружа три сегмента правне заштите: породичноправну, кривичноправну и управноправну.

Колико ће подизање свести о овом феномену и напори државних институција уродити плодом, остаје нам да видимо у годинама које долазе.

1. Правно дефинисање насиља у породици

Појам насиља у породици дефинисан је Породичним законом (чл. 197. ст. 1) и под њиме се подразумева понашање којим један члан породице угрожава

² Константиновић Вилић, С., Петрушић, Н., *Ставови о насиљу у породици*, у „Друштвена свест, људска права и активизам грађана у Јужној и Источној Србији”, Одбор за грађанску иницијативу, Ниш 2005, стр. 135-141.

телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. У закону су набројани и неки типични примери овог насиља као што су:

- Наношење или покушај наношења телесне повреде;
- Изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу;
- Присиљавање на сексуални однос
- Навођење на сексуални однос или сексуални однос са лицем које није навршило 14 година живота или немоћним лицем;
- Ограничавање слободе кретања или комуницирања са трећим лицима
- Вређање, као и свако друго, безобзирно и злонамерно понашање.
- Дакле, постоји више врста насиља у породици: физичко, психичко, сексуално и економско.
- Физичко насиље подразумева батинање, ударање по телу и глави, повреде оштрим и тупим предметима, бацање о зид или под, чупање косе, шутирање, наношење опекотина и сл.
- Психичко насиље подразумева застрашивање, константно критиковање, вређање, стварање несигурности код жртве, посесивно понашање, емоционална резервисаност, постављање жртви нереалних захтева и сл.

Сексуално насиље подразумева сваку повреду полне слободе и полног морала, присиљавање на сексуални однос, силовање и сл.

Економско насиље подразумева насилно одузимање новца и вредних ствари, контролисање зараде и примања, трошење новца искључиво на задовољење сопствених потреба, одузимање средстава за рад, забрана проналажења запослења, забрана напредовања у послу и сл.

Неки од ових облика понашања санкционисани су и као посебна кривична дела (кривично дело насиље у породици, тешка и лака телесна повреда, силовање, убиство и сл.) Кривичним закоником републике Србије.

Уз породичноправну и кривичноправну, имамо и прекршајну заштиту предвиђену Законом о јавном реду и миру, који се примењује у прекршајном поступку у случајевима насиља у породици, док малолетници као оштећени у кривичном поступку уживају посебну заштиту на основу Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Породичноправна и кривичноправна заштита представљају два основна вида заштите.

Породичноправна заштита је заштита коју предвиђа Породични закон.

Кривичноправна заштита је заштита коју предвиђа Кривични законик и Законик о кривичном поступку.

2. Породичноправна заштита од насиља у породици

Доношењем Породичног закона, који се примењује од 01.07.2005. год, заједно са кривичноправним, створен је ефикасни систем заштите од насиља у породици.

На законодавном плану његово доношење значило је поштовање међународних обавеза наше државе с обзиром на конвенције, декларације, препоруке и друга акта које је наша земља ратификовала.

Породични закон најпре ову заштиту предвиђа за свако лице (чл. 10), а затим прецизно набраја чланове породице који имају право на заштиту (чл. 197. ст. 3), реч је о следећим лицима:

- 1) супружници или бивши супружници;
- 2) деца, родитељи и остали крвни сродници, лица у тазбинском или адоптивном сродству, као и лица која се везују за хранитељство;
- 3) лица која живе или су живела у истом породичном домаћинству;
- 4) лица која су била или су још увек у емотивној или сексуалној вези, односно која имају заједничко дете или је дете на путу да буде рођено, иако никада нису живели у истом породичном домаћинству.

Реч је о веома широком кругу лица, много ширем у односу на основну породицу, с обзиром да су обухваћена лица у односу сродства, крвног, адоптивног или тазбинског и то независно од степена сродства. Ту спадају и супружници и ванбрачни партнери, садашњи или бивши, сва лица међу којима постоји заједница живота, али и она која никада нису живела у њој, лица која су била или су још увек у емотивној или сексуалној вези, која имају заједничко дете или је оно на путу да буде рођено.

Породични закон предвиђа и мере заштите од насиља у породици чија је сврха да спрече наступање тежих последица по оно лице које је жртва насиља. Мерама се заправо, извршиоцу насиља привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим чланом породице који насиље трпи. Ове мере се не изричу поступно, према степену насиља, нису градиране, а суд их изриче према процени која ће од њих на најбољи начин предупредити даље насиље. Суд се не мора држати предложене мере, може изрећи и више њих, а одређује и дужину трајања водећи рачуна о субјективним и објективним околностима конкретног случаја.

То су следеће мере:

- Издавање налога за иселење из породичног стана или куће, без обзира на право својине или закупа непокретности;
- Издавање налога за уселење у породични стан или кућу, без обзира на право својине или закупа непокретности;
- Забрана приближавања члану породице на одређеној удаљености;

- Забрана приступа у простор око места становања или места рада члана породице;
- Забрана даљег узнемировања члана породице.

Свака од мера заштита је привременог карактера и може трајати најдуже годину дана (чл. 198. ст. 3). Уколико је насилник одговарао прекршајно или кривично, време проведено у притвору урачунаће му се у време трајања изречене мере, а ако и након истека годину дана не буду престали разлози који су довели до њеног изрицања суд може наведену меру продужити. Не постоји ограничење колико пута ова мера може да се изриче. Она може престати и пре истека рока на који је одређена, ако престану разлози због којих је изречена. Као недостатак се појављује чињеница да је као активно легитимисано лице за покретање парнице за престанак изречене мере заштите, према закону предвиђен искључиво извршилац дела, што може довести до проблема у пракси.

У Породичном закону регулисан је и поступак за заштиту од насиља у породици (чл. 283-289). Поступак је парнични, с тим да постоји могућност одређивања мера у брачном спору (спор за развод или поништење брака), спору око очинства или материнства, као и у оквиру спора за заштиту права детета, за вршење тј. лишење родитељског права.

За решавање овог спора стварно је надлежан Основни суд. Месно је надлежан суд опште месне надлежности, према пребивалишту тужене стране, као и суд на чијем подручју има пребивалиште или боравиште жртва насиља. Што се тиче састава суда, у првом степену суди веће састављено од једног судије и двоје судија поротника, а у поступку по жалби веће састављено од троје судија, при чему судије, према изричитој законској одредби, морају бити лица која су стекла посебна знања из области права детета. Поступак у овом спору покреће се тужбом, а право на њено подношење има, пре свега, жртва насиља, а затим и њен законски заступник, нпр. родитељ или старатељ детета, а уколико између њих постоји сукоб интереса, нпр. родитељ је насилник, интерес детета заступаће колизијски старатељ. Уколико дете има десет година и способно је за расуђивање, може само или преко неке установе затражити од суда да му постави привременог заступника, због постојања супротних интереса између њега и законског заступника. Право на тужбу имају и јавни тужилац и орган старатељства, који чак и када није покренуо поступак има одређену улогу у његовом одвијању и то кроз прикупљање доказа и изношење мишљења о сврсисходности тражене мере.

Чланом 206. Породичног закона предвиђено је да је у овом поступку јавност искључена, подаци из судских списа су службена тајна, тако да начело дискреције долази до изражаја.

У овом спору примењује се начело хитности. Предвиђено је да се прво рочиште одржи у року од осам дана од дана каа је тужба примљена у суду, као и да другостепени суд донесе одлуку по жалби на пресуду првостепеног суда, у

року од петнаест дана од дана њеног достављања. Битно је и да изјављена жалба не задржава извршење пресуде којом се одређује или продужава мера заштите од насиља у породици, тако да пресуда у овом случају производи дејство и пре правноснажности. Решење да жалба нема суспензивно дејство одговара могућој потреби да се у случају насиља реагује хитно, без одлагања.

Суд у овом поступку има веома активну улогу, он није везан захтевима странака, може да утврђује и чињенице које нису спорне, као и да изводи доказе које странке нису предложиле, те се примењује истражно начело. Како би суд донео одлуку у овој правној ствари потребно је да спроведе одговарајућу расправу, саслуша странке, али и трећа лица која имају сазнања за доношење одлуке. Судија може одредити другу меру, а не ону коју је тражио тужилац, ако у спроведеном поступку стекне уверење да би се тако постигла боља заштита од породичног насиља. Када суд донесе пресуду дужан је да је одмах достави органу старатељства према пребивалишту или боравишту како насилника, тако и жртве, с обзиром да је дужност овог органа да води евиденцију и о једним и о другим лицима.

3. Кривичноправна заштита од насиља у породици

3.1. Норме материјалног кривичног законодавства

Насиље у породици је веома распрострањен облик криминалитета, те као такав захтева адекватну кривичноправну заштиту. Треба имати у виду и то да је право стање ствари још алармантније, с обзиром да је тзв. тамна бројка криминалитета или број непријављених кривичних дела, веома велик.

У нашем кривичном законодавству насиље у породици је први пут предвиђено као кривично дело Законом о изменама и допунама Кривичног закона републике Србије из 2002. године, а до ступања на снагу овог закона на кривична дела са овим обележјима примењиване су одредбе кривичног закона о лакој и тешкој телесној повреди или другим кривичним делима из домена општег криминалитета.

Важећи Кривични законик републике Србије из 2005. године познаје пет облика овог кривичног дела (чл. 194.).

Радња првог облика кривичног дела насиља у породици састоји се у примени насиља, претњи да ће се напасти на живот или тело или пак у дрском или безобзирном понашању чиме се угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана породице. Под дрским понашањем се подразумева вређање, ограничавање слободе кретања, дружења, посета родитеља и родбине, физичко, економско и социјално злостављање. За овај основни облик предвиђена је новчана казна или казна затвора до годину дана. Након тога следи одређење три тежа облика овог кривичног дела: дела квалификована

чињеницом да је приликом извршења коришћено оружје, опасно оруђе или друго средство подобно да тело тешко повреди или здравље тешко наруши где је предвиђена казна затвора од шест месеци до пет година; дело квалификовано тешком телесном повредом, тешким нарушавањем здравља члана породице према коме је учињено или пак чињеницом да је учињено према малолетном лицу, овде је казна затвора још стожија и износи од две до дванаест година и коначно квалификовано смрћу члана породице где казна затвора износи од три до петнаест година. Уколико окривљени прекрши мере заштите од насиља у породици које му је одредио суд, казниће се новчаном казном или казном затвора од три месеца до три године. Постоје и кривична дела која су повезана са насиљем у породици тј. која то постају када као извршиоца и жртву имамо лица која се сматрају члановима породице, односно која уживају заштиту у смислу Породичног закона. Таква кривична дела била би: тешка и лака телесна повреда, силовање, убиство, запуштање и злостављање малолетника и др.

Кривични законик не набраја ко се сматра чланом породице, те се у смислу лица која уживају заштиту сходно примењује Породични закон (чл. 197. ст. 3).

Чланом 194. Кривичног законика инкриминисано је и непоштовање судске одлуке којом је парничном поступку одређена мера заштите од насиља у породици, тако да насилник којме је изречена породичноправна мера заштите чини кривично дело ако не поступа у складу са судским налогом тј. забраном изреченом од стране суда, чиме је успостављена веза између породичноправне и кривичноправне заштите, када се насилнику може изрећи новчана казна или казна затвора до шест месеци.

3.2. Норме процесног законодавства

Кривично дело насиља у породици гони се по службеној дужности, независно од воље или одлуке оштећеног. Иницијални акт је кривична пријава, а по садашњем Закону о кривичном поступку, обавезу пријављивања имају сви државни органи, органи територијалне аутономије или локалне самоуправе, јавна предузећа и установе, као и сва правна и физичка лица која на основу закона поседују одређена јавна овлашћења или се професионално баве заштитом и обезбеђењем људи и имовине, лечељем, васпитањем и образовањем деце, ако су за дело сазнали у вршењу своје делатности, а о чијем постојању су обавештени или су за њега сазнали на други начин. Међутим, дужност пријављивања прописана је за свакога, ако је овим кривичним делом оштећено малолетно лице. Сама жртва насиља може да састави пријаву у писменој форми или да је да усмено на записник код полиције или јавног тужилаштва.

Преткривични поступак, као друга фаза, спроводи се када постоје основи сумње да је извршено кривично дело. Он се одвија у међусобној сарадњи органа унутрашњих послова, тужилаштва и истражног судије, а лице према коме се

овај поступак води је осумњичени. Уколико пријава не буде одбачена тј. ако постоји основана сумња да је извршено кривично дело на захтев јавног тужиоца покреће се истрага. Осумњичени добија статус окривљеног, а истрагу спроводи истражни судија належног суда у најдужем трајању од шест месеци. Оптужница је акт којим се, када је истрага окончана, кривични поступак заправо покреће. За подизање оптужбе овлашћење имају јавни тужилац и оштећени као тужилац, с тим да је овај други случај веома редак у пракси. У законом предвиђеним случајевима до оптужења може доћи и без спровођења истраге, а за кривична дела насиља у породици за која је запрећена казна затвора до три године, поступак се може водити као скраћени, на основу оптужног предлога. По новом Законнику о кривичном поступку фаза након пријављивања кривичног дела назива се претходна истрага, следи истрага, па оптужница, а јавном тужиоцу који истрагом руководи, дата су у свим овим стадијумима централна овлашћења.

Јавни тужилац гони извршиоце кривичних дела тако што подноси захтев за спровођење истраге или оптужни предлог ако има довољно доказа. Он може предузети и друге радње ради вансудског решавања, а може и одложити кривично гоњење за она дела за које је предвиђена казна затвора до три године, где спадају и кривична дела насиља у породици, ако осумњичени прихвати једну или више обавеза и то: да отклони штету или надокнади причињену штету; да плати одређени износ у корист хуманитарне организације, фонда или јавне установе или да обави одређени хуманитарни или друштвено користан рад. У случају да осумњичени изврши обавезу, а подносилац пријаве се са тим сагласи, јавни тужилац ће одбацити кривичну пријаву. Поставља се питање у којој мери је предвиђено решење одлагања кривичног гоњења на страни насилника, тј. колико је у том случају адекватна заштита жртве

Стварно надлежни за поступање су основни и виши судови, већ према висини запрећене казне, а месна надлежност се одређује по месту покушаја или извршења дела, а ако оно није познато или је ван територије републике Србије, одредиће се према пребивалишту или боравишту окривљеног.

Поступак се води оном брзином којом захтевају околности случаја, а нема законом прописане обавезе хитности.

Код насиља у породици, као и код других кривичних дела, суд може извршиоцу оредити притвор, ако су испуњени услови предвиђени кривичним закоником, чије време трајања се урачунава у изречену затворску казну.

Након извођења доказа, при чему се овде најчешће користе лекарска уверења, фотографије и саслушање жртве и сведока, суд доноси пресуду која може бити ослобађајућа или осуђујућа, када се оптужени оглашава кривим и изриче му се једна од следећих кривичних санкција: казна, мера упозорења, мера безбедности или васпитна мера.

Казне које се изричу за кривично дело насиље у породици су поред новчане казне и казне затвора, које предвиђа Кривични законик и казна рада

у јавном интересу, која се иначе изриче за кривична дела за која је предвиђена новчана казна или казна затвора до три године. Уколико је учиниоцу одређена казна затвора до две године, а суд нађе да ће мера упозорења бити довољна, може изрећи условну осуду, при чему се изриче казна и истовремено утврђује да се она неће извршити, ако осуђени у периоду који суд одреди, а који не може бити дужи од пет година, не изврши ново кривично дело. Када суд изрекне условну осуду може одредити да се учинилац стави под заштитни надзор, тако што ће га обавезати на једну или више обавеза, нпр. уздржавање од употреба дрога и алкохола, лечење у здравственој установи, посећивање одређених саветовалишта и сл. Суд може изрећи окривљеном и неку меру безбедности, које су Законом о кривичном поступку предвиђене као пратеће мере, као што је одузимање предмета, обавезно психијатријско лечење и чување у здравственој установи, обавезно психијатријско лечење на слободи, обавезно лечење алкохоличара, обавезно лечење наркомана и друге мере предвиђене законом.

4. Приказ резултата емпиријског истраживања

Истраживањем спроведеним на територији града Ниша, прикупљени су подаци везани за насиље у породици у Основном јавном тужилаштву и Основном суду у Нишу за период од 2008-2011. године. На основу добијених података створен је утисак да у нашем законодавству постоје добри механизми за кривичноправну и породичноправну заштиту од насиља у породици.

Подаци добијени у Основном тужилаштву сведоче о порасту броја пријављених кривичних дела, међутим, остала је дилема да ли стални пораст пријава за ово кривично дело значи и реалан пораст насиља у породици или јачање свести жртава насиља да о томе могу да причају и да ће им заштита заиста бити пружена. Претпоставке да кривично дело насиље у породици чешће врше мушкарци, а да су особе женског пола чешће жртве овог кривкон завршетка истраживања. На основу дубинског интервјуа који је обављен са судијама основног суда, добијене су веома корисне информације о томе да жртве насиља у каснијим фазама поступка најчешће одбијају да сведоче, те да је због тога доказивање овог кривичног дела отежано. Полазна хипотеза да извршење овог кривичног дела није у вези са образовним нивоом извршиоца је оповргнута, с обзиром да су добијени подаци показали да су извршиоци углавном људи нижег образовања. Међутим, то не мора аутоматски да значи да људи са већим нивоом образовања не врше насиље у породици, већ да се то насиље ређе открива и процесуира. Слична је ситуација и када је у питању социјални статус извршиоца, он чешће потиче из сиромашних слојева, с тим да је било случајева у којима породице нису имале езистенцијалних проблема, али се у њима ипак дешавало насиље. Велики је проблем и то што су извршиоци, у моменту када су се насилно понашали, често били под утицајем алкохола или опојних дрога, што отвара

питање раширености ових облика девијантног понашања у савременом друштву. Поступци се релативно брзо завршавају, што је јако значајно за процесуирање овако осетљивих дела. Казнена политика суда је у основи блага, па се најчешће изричу условне осуде, што је такође била једна од полазних хипотеза нашег истраживања. Међутим, забележене су и затворске казне, чак и у дужем трајању за лица која су раније већ одговарала за ово кривично дело. Значајна је и могућност коју предвиђа Законик о кривичном поступку у члану 236 став 1. У питању је одлагање кривичног гоњења извршиоцу кривичног дела, која би требало да омогући решавање оваквих случаја пре вођења кривичног поступка и да на тај начин спречи стварање још већих раздора у породици. Ова могућност се у пракси често користи, што је такође била једна од полазних хипотеза која је истраживањем потврђена.

Резултати истраживања су показали да је грађанскоправна заштита од насиља у породици веома ретка и да у принципу нема очекивано дејство. Разлог за то је пасивна улога жртве у току парничног поступка. Иако је жртва након претрпљеног насиља спремна да прекине сваки контакт са насилником и да покрене поступак против њега, касније се углавном предомисли и одустаје од поднетих тужби. Кривичноправна заштита је делотворнија с обзиром да овде поступак покреће Јавно тужилаштво по службеној дужности, те није од утицаја каснија намера жртве да од поступка одустане.

Ипак, остаје нејасна намера законодавца да у кривичноправној области, приликом инкриминисања насиља у породици, у тој мери ублажи кажњавање учиниоца, да оно по својим благим последицама, може некад изгледати обесхрабрујуће по жртву.³

5. Закључна разматрања

Насиље у породици представља сложен друштвени проблем који се мора посматрати са различитих аспеката: социолошког, психолошког, медицинског и правног, те је за његово решавање било потребно укључити различите стручњаке и обезбедити адекватну правну заштиту. Међутим, добру законску регулативу друштвена стварност свакодневно демантује, те је број пријављених случајева из године у годину све већи. Међутим, ни он не осликава право стање ствари, с обзиром да многа насилничка понашања никада не пређу породични праг. Управо из тог разлога потребно је усавршити постојеће механизме и ускладити их са међународним документима, од којих је посебно значајна Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици, коју би наша земља требало да ратификује у циљу што ефикасније правне заштите од овог облика недозвољеног понашања.

³ Костић М., Константиновић Вилић С, *Виктимологија*, Ниш 2012, Центар за публикације Правног факултета Универзитета у Нишу, стр 209-242.

Попис коришћене литературе:

Кривични Законик, «Сл. гласник РС», бр. 85/2005, 88/2005 - испр., 107/2005 - испр., 72/2009 и 111/2009.

Законик о кривичном поступку, «Сл. лист СРЈ», бр. 70/2001 и 68/2002 и «Сл. гласник РС», бр. 58/2004, 85/2005, 115/2005, 85/2005 - др. закон, 49/2007, 20/2009 - др. закон и 72/2009.

Закон о уређењу судова, «Службеном гласнику РС», бр. 116/2008 и 104/2009.

Закон о парничном поступку, «Службени гласник РС», бр. 125/2004 и 111/2009.

Породични закон, «Службени гласник РС», бр. 18/2005, 72/2011.

Костић М., Константиновић Вилић С, *Виктимологија*, Ниш 2012, Центар за публикације Правног факултета Универзитета у Нишу, стр. 209-242.

Константиновић Вилић, С., Петрушић, Н., *Ставови о насиљу у породици*, у „Друштвена свест, људска права и активизам грађана у Јужној и Источној Србији”, Одбор за грађанску иницијативу, Ниш 2005, стр. 135-141.

Jelena Njagulović, LL.D. Student

Faculty of law, University of Niš

Family violence – Three Segments of Legal Protection in Domestic Legislation

Summary

This paper describes the three segments of legal protection from domestic violence in domestic legislation with special emphasis on family law and criminal law protection, which are the two main forms of legal protection against this type of illegal behavior. In addition to defining the basic concepts and sanctions provided by the Family Law and Criminal Law, the author pay attention to the functioning of the legal mechanisms in practice.

Key words: *domestic violence, family law protection, legal protection administrative law protection, Family Law, Criminal Code, criminal offence, punishment, protection measures.*

